Zbiór Orzeczeń

WYROK TRYBUNAŁU (pierwsza izba)

z dnia 21 marca 2024 r.*

Odesłanie prejudycjalne – Współpraca sądowa w sprawach cywilnych – Jurysdykcja i uznawanie orzeczeń sądowych oraz ich wykonywanie w sprawach cywilnych i handlowych – Rozporządzenie (UE) nr 1215/2012 – Artykuł 45 – Odmowa uznania orzeczenia – Artykuł 71 – Stosunek tego rozporządzenia do konwencji dotyczących spraw szczególnych – Konwencja o umowie międzynarodowego przewozu drogowego towarów (CMR) – Artykuł 31 ust. 3 – Zawisłość sporu – Klauzula jurysdykcyjna – Pojęcie „porządku publicznego”

W sprawie C-90/22

mającej za przedmiot wniosek o wydanie, na podstawie art. 267 TFUE, orzeczenia w trybie prejudycjalnym, złożony przez Lietuvos Aukščiausiasis Teismas (sąd najwyższy Litwy) postanowieniem z dnia 10 lutego 2022 r., które wpłynęło do Trybunału w dniu 10 lutego 2022 r., w postępowaniu:

„Gjensidige” ADB

przy udziale:

„Rhenus Logistics” UAB,

„ACC Distribution” UAB,

TRYBUNAŁ (pierwsza izba),

w składzie: A. Arabadjiev, prezes izby, T. von Danwitz, P.G. Xuereb, A. Kumin (sprawozdawca) i I. Ziemele, sędziowie,

rzecznik generalny: N. Emiliou,

sekretarz: R. Stefanova-Kamisheva, administratorka,

uwzględniając pisemny etap postępowania i po przeprowadzeniu rozprawy w dniu 23 marca 2023 r.,

rozważywszy uwagi, które przedstawili:

– w imieniu „Gjensidige” ADB – G. Raišutienė, advokatė,

* Język postępowania: litewski.

– w imieniu „Rhenus Logistics” UAB – V. Jurkevičius i E. Sinkevičius, advokatai,

– w imieniu rządu litewskiego – V. Kazlauskaitė-Švenčionienė i E. Kurelaitytė, w charakterze pełnomocników,

– w imieniu Komisji Europejskiej – P. Messina, S. Noë i A. Steiblytė, w charakterze pełnomocników,

po zapoznaniu się z opinią rzecznika generalnego na posiedzeniu w dniu 14 grudnia 2023 r.,

wydaje następujący

Wyrok

1 Wniosek o wydanie orzeczenia w trybie prejudycjalnym dotyczy wykładni art. 45 ust. 1 lit. a) i art. 45 ust. 1 lit. e) ppkt (ii) rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1215/2012 z dnia 12 grudnia 2012 r. w sprawie jurysdykcji i uznawania orzeczeń sądowych oraz ich wykonywania w sprawach cywilnych i handlowych (Dz.U. 2012, L 351, s. 1) oraz art. 71 tego rozporządzenia, po pierwsze, w związku z art. 25, 29 i 31 tego rozporządzenia, a po drugie, w świetle motywów 21 i 22 tego rozporządzenia.

2 Wniosek ten został przedstawiony w ramach postępowania toczącego się pomiędzy towarzystwem ubezpieczeniowym „Gjensidige” ADB a przedsiębiorstwem transportowym „Rhenus Logistics” UAB w przedmiocie zwrotu odszkodowania, jakie Gjensidige wypłaciło „ACC Distribution” UAB tytułem naprawienia szkody poniesionej przez tę ostatnią spółkę w ramach wykonywania umowy przewozu międzynarodowego zawartej z Rhenus Logistics.

Ramy prawne

Rozporządzenie nr 1215/2012

3 Zgodnie z motywami 3, 4, 21, 22, 30 i 34 rozporządzenia nr 1215/2012:

„(3) Unia wyznaczyła sobie za cel utrzymanie i dalszy rozwój przestrzeni wolności, bezpieczeństwa i sprawiedliwości, między innymi poprzez ułatwienie dostępu do wymiaru sprawiedliwości, w szczególności przy pomocy zasady wzajemnego uznawania orzeczeń sądowych i pozasądowych w sprawach cywilnych. […]

(4) […] [N]ieodzowne jest wydanie przepisów celem ujednolicenia przepisów o jurysdykcji w sprawach cywilnych i handlowych, aby zapewnić szybkie i nieskomplikowane uznawanie i wykonywanie orzeczeń wydanych w jednym z państw członkowskich.

[…]

(21) W interesie zgodnego sprawowania wymiaru sprawiedliwości należy unikać tak dalece, jak jest to tylko możliwe, równoległych postępowań i zapewnić, aby w różnych państwach członkowskich nie zapadały niezgodne ze sobą orzeczenia. Należy przewidzieć jasną i skuteczną regulację w celu wyjaśnienia kwestii zawisłości sprawy i postępowań

pozostających w związku, jak również w celu zapobiegania problemom wynikającym z różnego określenia w poszczególnych państwach momentu, od którego postępowanie uważa się za zawisłe. Do celów niniejszego rozporządzenia moment ten powinien zostać określony autonomicznie.

(22) Jednakże w celu wzmocnienia skuteczności umów ustanawiających jurysdykcję wyłączną i unikania [zapobiegania] nieuczciwych taktyk [nieuczciwym taktykom] w postępowaniu sądowym, należy przewidzieć wyjątek od ogólnej regulacji dotyczącej zawisłości sprawy w celu zadowalającego rozwiązania szczególnego przypadku, w którym mogą toczyć się równoległe postępowania. Jest to sytuacja, w której powództwo wytoczono przed sądem niewskazanym w umowie ustanawiającej jurysdykcję wyłączną, a następnie w sporze o to samo roszczenie i między tymi samymi stronami wytoczono powództwo przed sądem wskazanym w takiej umowie. W takim przypadku sąd, przed którym najpierw wytoczono powództwo, powinien mieć obowiązek zawiesić swoje postępowanie, gdy tylko powództwo zostanie wytoczone przed sądem wskazanym w umowie i do czasu, aż ten wskazany sąd stwierdzi, że nie ma jurysdykcji na mocy umowy ustanawiającej jurysdykcję wyłączną. Ma to na celu zagwarantowanie, by w takiej sytuacji sąd wskazany w umowie miał pierwszeństwo orzeczenia o ważności umowy oraz o zakresie, w jakim ta umowa ma zastosowanie do zawisłego przed nim sporu. Sąd wskazany w umowie powinien móc prowadzić postępowanie niezależnie od tego, czy sąd niewskazany w umowie orzekł już w kwestii zawieszenia postępowania.

[…]

[…]

(30) Strona sprzeciwiająca się wykonaniu orzeczenia wydanego w innym państwie członkowskim powinna – w zakresie, w jakim jest to możliwe i zgodnie z systemem prawnym wezwanego państwa członkowskiego, móc powołać się w tym samym postępowaniu nie tylko na podstawy odmowy przewidziane w niniejszym rozporządzeniu, ale także na podstawy odmowy przewidziane w prawie krajowym, w terminach określonych w tym prawie.

Uznania orzeczenia można jednak odmówić tylko wówczas, jeżeli zachodzi co najmniej jedna podstawa odmowy przewidziana w niniejszym rozporządzeniu.

[…]

(34) W celu zapewnienia ciągłości pomiędzy [konwencją z dnia 27 września 1968 r. o jurysdykcji i wykonywaniu orzeczeń sądowych w sprawach cywilnych i handlowych (Dz.U. 1972, L 299, s. 32, zwaną dalej »konwencją brukselską«)], rozporządzeniem [Rady (WE) nr 44/2001 z dnia 22 grudnia 2000 r. w sprawie jurysdykcji i uznawania orzeczeń sądowych oraz ich wykonywania w sprawach cywilnych i handlowych (Dz.U. 2001, L 12, s. 1)] i niniejszym rozporządzeniem powinny być przewidziane przepisy przejściowe. Dotyczy to również wykładni postanowień konwencji brukselskiej z 1968 r. oraz zastępujących ją rozporządzeń dokonywanej przez Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej”.

4 Rozdział II rozporządzenia nr 1215/2012 obejmuje sekcję 6, zatytułowaną „Jurysdykcja wyłączna” i składającą się wyłącznie z art. 24 tego rozporządzenia. Artykuł ten wskazuje sądy, które mają jurysdykcję wyłączną do rozpatrywania sporów w obszarach w nim wymienionych, niezależnie od miejsca zamieszkania stron.

5 Rozdział II rozporządzenia obejmuje również sekcję 7, zatytułowaną „Umowa dotycząca jurysdykcji". Artykuł 25 tego samego rozporządzenia, który wchodzi w skład tej sekcji, stanowi w ust. 1:

„Jeżeli strony niezależnie od ich miejsca zamieszkania uzgodniły, że sąd lub sądy państwa członkowskiego powinny rozstrzygać spór już wynikły albo spór przyszły mogący wyniknąć z określonego stosunku prawnego, to sąd lub sądy tego państwa mają jurysdykcję, chyba że umowa ta [klauzula jurysdykcyjna] jest nieważna pod względem materialnym, na mocy prawa danego państwa członkowskiego. Tak określona jurysdykcja jest jurysdykcją wyłączną, o ile strony nie uzgodniły inaczej. […]".

6 Artykuł 29 rozporządzenia nr 1215/2012 stanowi:

„1. Nie naruszając przepisów art. 31 ust. 2, jeżeli przed sądami różnych państw członkowskich zawisły sprawy o to samo roszczenie między tymi samymi stronami, sąd, przed który wytoczono powództwo później, z urzędu zawiesza postępowanie do czasu stwierdzenia jurysdykcji sądu, przed który najpierw wytoczono powództwo.

2. W przypadkach, o których mowa w ust. 1, na wniosek sądu, przed którym toczy się spór, każdy inny sąd, przed którym wytoczono powództwo, niezwłocznie informuje pierwszy sąd, kiedy wytoczono przed nim powództwo, zgodnie z art. 32.

3. Jeżeli stwierdzona zostanie jurysdykcja sądu, przed który najpierw wytoczono powództwo, sąd, przed który wytoczono powództwo później, stwierdza brak swej jurysdykcji na rzecz tego sądu".

7 Artykuł 31 tego rozporządzenia stanowi:

„1. Jeżeli sprawy należą do wyłącznej jurysdykcji kilku sądów, sąd, przed który wytoczono powództwo później, stwierdza brak swej jurysdykcji na rzecz sądu, przed który najpierw wytoczono powództwo.

2. Nie naruszając przepisów art. 26, jeżeli powództwo wytoczono przed sądem państwa członkowskiego, który w umowie określonej w art. 25 został wskazany jako mający jurysdykcję wyłączną, każdy sąd innego państwa członkowskiego zawiesza postępowanie, dopóki sąd wskazany w umowie nie stwierdzi, że nie ma jurysdykcji na podstawie tej umowy.

3. Jeżeli sąd wskazany w umowie stwierdził swoją jurysdykcję zgodnie z umową, każdy sąd innego państwa członkowskiego stwierdza brak swej jurysdykcji na rzecz tego sądu.

[…]".

8 Artykuł 36 ust. 1 wspomnianego rozporządzenia ma następujące brzmienie:

„Orzeczenia wydane w jednym państwie członkowskim są uznawane w innych państwach członkowskich bez potrzeby przeprowadzania specjalnego postępowania".

9 Artykuł 45 tego samego rozporządzenia stanowi:

„1. Na wniosek każdej zainteresowanej strony odmawia się uznania orzeczenia, jeżeli:

a) uznanie byłoby oczywiście sprzeczne z porządkiem publicznym (ordre public) wezwanego państwa członkowskiego;

[…]

e) orzeczenie jest sprzeczne z:
(i) rozdziałem II sekcje 3, 4 lub 5, w przypadku gdy ubezpieczający, ubezpieczony, uposażony z tytułu ubezpieczenia, poszkodowany, konsument lub pracownik był stroną pozwaną; lub
(ii) rozdziałem II sekcja 6.

[…]

3. Nie naruszając przepisów ust. 1 lit. e), jurysdykcja sądu pochodzenia nie może być przedmiotem ponownego badania. Przepisy dotyczące jurysdykcji nie należą do porządku publicznego, w rozumieniu ust. 1 lit. a).

[…]”.

10 Artykuł 71 rozporządzenia nr 1215/2012 stanowi:

„1. Niniejsze rozporządzenie nie narusza konwencji, których państwa członkowskie są stronami i które w sprawach szczególnych regulują jurysdykcję, uznawanie lub wykonywanie orzeczeń.

2. Celem zapewnienia jednolitej wykładni ust. 1 ustęp ten będzie stosowany w następujący sposób:

[…]

b) orzeczenia wydane w jednym państwie członkowskim przez sąd, który oparł swoją jurysdykcję na konwencji dotyczącej spraw szczególnych, są uznawane i wykonywane w innych państwach członkowskich zgodnie z niniejszym rozporządzeniem.

Jeżeli zarówno państwo członkowskie pochodzenia, jak i państwo członkowskie, do którego wystąpiono, są stronami konwencji dotyczącej spraw szczególnych, która reguluje warunki uznawania i wykonywania orzeczeń, wówczas obowiązują te warunki. W każdym przypadku mogą być stosowane przepisy niniejszego rozporządzenia dotyczące uznawania i wykonywania orzeczeń”.

CMR

11 Konwencja o umowie międzynarodowego przewozu drogowego towarów, sporządzona w Genewie w dniu 19 maja 1956 r., zmieniona protokołem sporządzonym w Genewie w dniu 5 lipca 1978 r. (zwana dalej „CMR”), zgodnie z jej art. 1 ust. 1 znajduje zastosowanie „do wszelkiej umowy o zarobkowy przewóz drogowy towarów pojazdami, niezależnie od miejsca zamieszkania

i przynależności państwowej stron, jeżeli miejsce przyjęcia przesyłki do przewozu i miejsca przewidziane dla jej dostawy […] znajdują się w dwóch różnych krajach, z których przynajmniej jeden jest krajem umawiającym się".

12 CMR została wynegocjowana w ramach Europejskiej Komisji Gospodarczej Organizacji Narodów Zjednoczonych. Ponad 50 państw, wśród nich wszystkie państwa członkowskie Unii Europejskiej, przystąpiło do CMR.

13 Artykuł 31 CMR stanowi:

„1. We wszystkich sporach, które wynikają z przewozów podlegających niniejszej konwencji, powód może wnosić sprawę do sądów umawiających się krajów, określonych przez strony w drodze wspólnego porozumienia, a ponadto do sądów kraju, na którego obszarze:

a) pozwany ma stałe miejsce zamieszkania, główną siedzibę lub filię albo agencję, za której pośrednictwem zawarto umowę o przewóz, albo

b) znajduje się miejsce przejęcia towaru do przewozu lub miejsce jego dostawy,

i nie może wnosić sprawy do innych sądów.

[…]

3. Kiedy w sporze, przewidzianym w [ust.] 1 niniejszego artykułu, wyrok wydany przez sąd jednego umawiającego się kraju stał się wykonalny w tym kraju, staje się on również wykonalny w każdym z innych umawiających się krajów natychmiast po dopełnieniu formalności wymaganych w zainteresowanym kraju. Formalności te nie mogą obejmować rewizji sprawy.

[…]".

14 Artykuł 41 ust. 1 CMR stanowi:

„Z zastrzeżeniem postanowień [art.] 40 jest nieważna i pozbawiona mocy każda klauzula, która pośrednio lub bezpośrednio naruszałaby postanowienia niniejszej konwencji. Nieważność takich klauzul nie pociąga za sobą nieważności pozostałych postanowień umowy".

Postępowanie główne i pytania prejudycjalne

15 ACC Distribution zawarł z Rhenus Logistics umowę, zgodnie z którą ten ostatni zobowiązał się do przewozu ładunku, jakim był sprzęt komputerowy, z Niderlandów na Litwę (zwaną dalej „rozpatrywaną umową przewozu międzynarodowego").

16 Ponieważ podczas przewozu doszło do kradzieży części towarów, Gjensidige na podstawie umowy ubezpieczenia zapłaciło ACC Distribution kwotę 205 108,89 EUR tytułem odszkodowania.

17 W dniu 3 lutego 2017 r. Rhenus Logistics wytoczył przed rechtbank Zeeland-West-Brabant (sądem dla Zelandii i Zachodniej Brabancji, Niderlandy) powództwo o stwierdzenie ograniczenia jego odpowiedzialności.

18 ACC Distribution i Gjensidige zażądały, aby sąd ten stwierdził brak swojej jurysdykcji do rozpatrzenia tego powództwa albo zawiesił postępowanie ze względu na to, że ACC Distribution i Rhenus Logistics zawarły umowę o jurysdykcji sądów litewskich do rozstrzygania sporów powstałych na gruncie wykonywania rozpatrywanej umowy przewozu międzynarodowego.

19 Orzeczeniem z dnia 23 sierpnia 2017 r. wspomniany sąd oddalił wniosek ACC Distribution i Gjensidige. W tym względzie stwierdził on, że na podstawie art. 41 ust. 1 CMR klauzula jurysdykcyjna zawarta [w umowie] przez ACC Distribution i Rhenus Logistics była nieważna i bezskuteczna, jako że ograniczała przewidzianą w art. 31 CMR możliwość wyboru sądów właściwych do rozpatrzenia sporu.

20 W dniu 19 września 2017 r. Gjensidige wytoczyło przed Kauno apygardos teismas (sądem okręgowym w Kownie, Litwa) powództwo regresowe o zasądzenie od Rhenus Logistics zwrotu kwoty 205 108,89 EUR, którą zapłaciło ACC Distribution jako odszkodowanie.

21 Postanowieniem z dnia 12 marca 2018 r. Kauno apygardos teismas (sąd okręgowy w Kownie) zawiesił postępowanie do czasu wydania przez rechtbank Zeeland-West-Brabant (sąd dla Zelandii i Zachodniej Brabancji) orzeczenia kończącego postępowanie w sprawie.

22 Wyrokiem z dnia 25 września 2019 r. rechtbank Zeeland-West-Brabant (sąd dla Zelandii i Zachodnie Brabancji) orzekł, że odpowiedzialność spółki Rhenus Logistics wobec ACC Distribution i Gjensidige jest ograniczona i nie może przekraczać kwoty odszkodowania określonej w art. 23 ust. 3 CMR. Od tego wyroku nie wniesiono apelacji, a tym samym stał się on prawomocny.

23 W wykonaniu tego orzeczenia Rhenus Logistics wypłacił Gjensidige kwotę 40 854,20 EUR wraz z odsetkami tytułem odpowiedzialności w ten sposób ograniczonej w stosunku do szkody poniesionej przez ACC Distribution. W rezultacie Gjensidige zrzekło się roszczenia o odszkodowanie w tym samym zakresie względem Rhenus Logistics.

24 Wyrokiem z dnia 22 maja 2020 r. Kauno apygardos teismas (sąd okręgowy w Kownie) oddalił powództwo regresowe wniesione przez Gjensidige z uwagi na to, że powaga rzeczy osądzonej wyroku rechtbank Zeeland-West-Brabant (sądu dla Zelandii i Zachodniej Brabancji) z dnia 25 września 2019 r. była dla niego wiążąca w toczącym się przed nim postępowaniu.

25 Postanowieniem z dnia 25 lutego 2021 r. Lietuvos apeliacinis teismas (sąd apelacyjny Litwy) utrzymał w mocy orzeczenie Kauno apygardos teismas (sądu okręgowego w Kownie) z dnia 22 maja 2020 r. z tym uzasadnieniem, że w niniejszym wypadku przepisy zarówno rozporządzenia nr 1215/2012, jak i CMR były istotne dla rozstrzygnięcia kwestii jurysdykcji. Tymczasem na podstawie art. 31 ust. 1 CMR, nawet jeśli strony rozpatrywanej umowy przewozu międzynarodowego zawarłyby umowę dotyczącą jurysdykcji, pozew w przedmiocie powstałego pomiędzy stronami sporu mógłby zostać wniesiony, w zależności od wyboru powoda, do sądów właściwych na mocy lit. a) albo lit. b) tego art. 31 ust. 1 CMR.

26 Gjensidige wniosło do Lietuvos Aukščiausiasis Teismas (sądu najwyższego Litwy), który jest sądem odsyłającym, skargę kasacyjną na to postanowienie. Gjensidige w uzasadnieniu skargi kasacyjnej podniosło, że w wypadku kolizji przepisów jurysdykcyjnych CMR oraz rozporządzenia nr 1215/2012 art. 25 ust. 1 tego rozporządzenia powinien mieć pierwszeństwo, ponieważ przepis ten ustanawia wyłączność jurysdykcji, jaką strony zdecydowały się przyznać określonemu sądowi państwa członkowskiego.

27 Przywołując między innymi wyroki: z dnia 4 maja 2010 r., TNT Express Nederland (C-533/08, EU:C:2010:243), z dnia 19 grudnia 2013 r., Nipponka Insurance (C-452/12, EU:C:2013:858), i z dnia 4 września 2014 r., Nickel & Goeldner Spedition (C-157/13, EU:C:2014:2145), sąd odsyłający stoi na stanowisku, że przepisy CMR, w tym art. 31, stosują się zasadniczo do kwestii jurysdykcji powstających w ramach sporów takich jak rozpatrywany w sprawie, z którą się do niego zwrócono. W związku z tym klauzula jurysdykcyjna nie przyznawałaby wyłącznej jurysdykcji sądom wyznaczonym przez strony, a powód miałby swobodę zwrócenia się do jednego z sądów właściwych na mocy art. 31 CMR. Ponadto sąd ten zauważa, że w niniejszej sprawie powództwa wytoczone odpowiednio w Niderlandach i na Litwie są identyczne, ponieważ mają tę samą podstawę i ten sam przedmiot.

28 Sąd odsyłający zastanawia się jednak nad zgodnością art. 31 CMR z rozporządzeniem nr 1215/2012 w zakresie, w jakim artykuł ten pozwala na odstąpienie od stosowania umów dotyczących jurysdykcji.

29 Zdaniem tego sądu bowiem, o ile rozporządzenie nr 1215/2012 ustanawia ogólną zasadę zawisłości sporu opartą na pierwszeństwie sądu, przed który najpierw wytoczono powództwo, o tyle art. 31 ust. 2 i 3 tego rozporządzenia przewiduje wyjątek od tej zasady w przypadku zawarcia w umowie klauzuli jurysdykcyjnej. Z motywu 22 wspomnianego rozporządzenia wynika, że wyjątek ten ma na celu wzmocnienie skuteczności umów ustanawiających jurysdykcję wyłączną i zapobieganie nieuczciwym taktykom w postępowaniu sądowym.

30 Tymczasem sąd odsyłający wskazuje, że CMR i rozporządzenie nr 1215/2012 zastrzegają dla klauzul jurysdykcyjnych zupełnie przeciwstawne traktowanie. Zdaniem tego sądu art. 25 ust. 1 tego rozporządzenia przewiduje, że jurysdykcja uzgodniona przez strony umowy jest co do zasady wyłączna. Natomiast zgodnie z art. 31 CMR sąd wskazany w umowie dotyczącej jurysdykcji nie ma jurysdykcji wyłącznej. Tak więc system jurysdykcji przewidziany w art. 31 CMR nie stoi na drodze nieuczciwym taktykom sądowym, a nawet zachęca do nich.

31 Sąd odsyłający zauważa, że rozporządzenie nr 1215/2012 nie dotyczy bezpośrednio skutków prawnych naruszenia zasad zawisłości sporu w przypadku zawarcia w umowie klauzuli jurysdykcyjnej. W szczególności rozporządzenie to nie przewiduje wyraźnie powodów odmowy uznania orzeczenia sądowego wydanego w innym państwie członkowskim z naruszeniem takiej konwencji.

32 Sąd odsyłający zastanawia się jednak, czy ze względu w szczególności na wolę prawodawcy Unii, aby wzmocnić skuteczność umów dotyczących właściwości sądu, przepisów rozporządzenia nr 1215/2012 nie należy interpretować w ten sposób, że rozszerzają one ochronę takich umów na uznawanie i wykonywanie orzeczeń sądowych.

33 Ponadto sąd odsyłający zauważa, że w przypadku gdy sąd, który nie został wskazany w klauzuli jurysdykcyjnej, stwierdzi swoją jurysdykcję, istnieje ryzyko, że pozwany będzie zupełnie nieprzygotowany na sytuację, której nie oczekiwał zarówno jeśli chodzi o sąd, przed który wytoczono powództwo, jak i, w stosownych wypadkach, jeśli chodzi o prawo właściwe dla istoty sporu.

34 W związku z tym sąd odsyłający ma wątpliwości, czy taka sytuacja, w której stosowanie norm wynikających z konwencji międzynarodowej takiej jak CMR pozwala na odstąpienie od umowy stron zarówno w przedmiocie jurysdykcji, jak i prawa właściwego w jednej i tej samej sprawie, jest zgodna z podstawowymi zasadami rzetelnego procesu i celami rozporządzenia nr 1215/2012, a co za tym idzie pojawiają się kwestie zgodności z porządkiem publicznym.

35 W tych okolicznościach Lietuvos Aukščiausiasis Teismas (sąd najwyższy Litwy) postanowił zawiesić postępowanie i zwrócić się do Trybunału z następującymi pytaniami prejudycjalnymi:

„1) Czy art. 71 rozporządzenia nr 1215/2012 w związku z art. 25, 29 i 31 oraz motywami 21 i 22 tego rozporządzenia można interpretować w ten sposób, że zezwala on na zastosowanie art. 31 CMR także w przypadkach, w których spór objęty zakresem obu tych aktów prawnych podlega umowie jurysdykcyjnej?

2) Czy, mając na względzie przyświecający prawodawcy zamiar wzmocnienia ochrony umów jurysdykcyjnych w Unii Europejskiej, art. 45 ust. 1 lit. e) ppkt (ii) rozporządzenia nr 1215/2012 można interpretować szerzej, jako odnoszący się nie tylko do sekcji 6, lecz także do sekcji 7 rozdziału II owego rozporządzenia?

3) Czy, po dokonaniu oceny specyfiki konkretnej sytuacji oraz wynikającej z niej skutków prawnych, pojęcie »porządku publicznego«, którym posłużono się w rozporządzeniu nr 1215/2012, można interpretować w ten sposób, że obejmuje ono podstawę do podjęcia decyzji o nieuznaniu orzeczenia wydanego w innym państwie członkowskim, jeżeli zastosowanie konwencji szczególnej, takiej jak [CMR], prowadzi do powstania sytuacji prawnej, w której w jednej i tej samej sprawie nie jest przestrzegana ani umowa jurysdykcyjna, ani umowa w sprawie wyboru prawa właściwego?”.

W przedmiocie pytań prejudycjalnych

Uwagi wstępne

36 Poprzez pytanie pierwsze sąd odsyłający dąży w istocie do ustalenia, czy sąd państwa członkowskiego może stwierdzić swoją jurysdykcję do rozpoznania powództwa wytoczonego na podstawie umowy przewozu międzynarodowego, nawet jeśli umowa ta zawiera klauzulę przyznającą jurysdykcję sądom innego państwa członkowskiego.

37 Ponadto poprzez pytania drugie i trzecie sąd odsyłający dąży w istocie do ustalenia, czy sąd państwa członkowskiego może odmówić uznania orzeczenia sądu innego państwa członkowskiego, który stwierdził swoją jurysdykcję pomimo istnienia umowy dotyczącej jurysdykcji.

38 W tym względzie należy w pierwszej kolejności zbadać, czy sąd państwa członkowskiego mógłby rzeczywiście odmówić uznania orzeczenia sądu innego państwa członkowskiego w przedmiocie powództwa wytoczonego na podstawie umowy przewozu międzynarodowego ze względu na to, że ten ostatni sąd stwierdził swoją jurysdykcję pomimo istnienia klauzuli jurysdykcyjnej na rzecz innych sądów, i to niezależnie od tego, czy sąd tego innego państwa członkowskiego słusznie stwierdził swoją jurysdykcję.

39 W tym kontekście należy ustalić, czy kwestię tę należy oceniać w świetle rozporządzenia nr 1215/2012, czy CMR, zważywszy, że w niniejszej sprawie bezsporne jest, iż rozpatrywana umowa przewozu międzynarodowego jest objęta zakresem stosowania zarówno tego rozporządzenia, jak i tej konwencji.

40 W zakresie, w jakim rozporządzenie nr 1215/2012 uchyliło i zastąpiło rozporządzenie nr 44/2001, które ze swej strony zastąpiło konwencję brukselską, wykładnia dokonana przez Trybunał w odniesieniu do przepisów jednego z tych instrumentów prawnych obowiązuje także w odniesieniu do przepisów pozostałych instrumentów, jeżeli przepisy te można uznać za równoważne (wyrok z dnia 16 listopada 2023 r., Roompot Service, C-497/22, EU:C:2023:873, pkt 21 i przytoczone tam orzecznictwo).

41 Jak zauważył rzecznik generalny w pkt 78 opinii, zgodnie z art. 71 rozporządzenia nr 1215/2012 konwencja dotycząca materii szczególnej, taka jak CMR, ma pierwszeństwo przed rozporządzeniem. Zgodnie z art. 71 ust. 1 omawianego rozporządzenia rozporządzenie to nie narusza konwencji, których państwa członkowskie są stronami i które w sprawach szczególnych regulują jurysdykcję, uznawanie lub wykonywanie orzeczeń. Ponadto art. 71 ust. 2 akapit drugi zdanie pierwsze tego rozporządzenia wskazuje, że jeżeli zarówno państwo członkowskie pochodzenia, jak i wezwane państwo członkowskie są stronami konwencji dotyczącej spraw szczególnych, która reguluje warunki uznawania i wykonywania orzeczeń, wówczas obowiązują te warunki. Tym samym na wypadek kolizji norm prawodawca Unii przewidział stosowanie tych konwencji (zob. analogicznie wyrok z dnia 4 maja 2010 r., TNT Express Nederland, C-533/08, EU:C:2010:243, pkt 46, 47).

42 W niniejszej sprawie należy zauważyć, że zgodnie z art. 31 ust. 3 CMR, jeżeli wyrok wydany przez sąd umawiającego się państwa stał się wykonalny w tym państwie, staje się on również wykonalny w każdym z pozostałych umawiających się państw natychmiast po dopełnieniu formalności wymaganych w tym celu w danym państwie, przy czym formalności te nie mogą obejmować rewizji sprawy.

43 Niemniej jednak, po pierwsze, zakładając, że art. 31 ust. 3 CMR, który dotyczy wykonalności, można również potraktować jako zasadę uznawania, którą należy stosować na podstawie art. 71 ust. 1 i 2 rozporządzenia nr 1215/2012, należy zauważyć, że ów art. 31 ust. 3 ogranicza się do uzależnienia wykonania „wyroku” w rozumieniu tego przepisu od dopełnienia formalności wymaganych w tym celu w danym państwie, uściślając jedynie w tym kontekście, że formalności te nie mogą obejmować rewizji sprawy.

44 W tym kontekście należy wziąć pod uwagę art. 71 ust. 2 akapit pierwszy lit. b) i art. 71 ust. 2 akapit drugi zdanie drugie rozporządzenia nr 1215/2012, z których wynika, że orzeczenia wydane w jednym państwie członkowskim przez sąd, który oparł swoją jurysdykcję na konwencji dotyczącej spraw szczególnych, powinny być uznawane i wykonywane w innych państwach członkowskich zgodnie z tym rozporządzeniem, którego przepisy mogą w każdym razie być stosowane nawet wówczas, gdy konwencja ta określa warunki uznawania i wykonywania tych orzeczeń.

45 Po drugie, z orzecznictwa Trybunału wynika w każdym razie, że o ile zgodnie z art. 71 ust. 1 rozporządzenia nr 1215/2012, jeżeli spór jest objęty zakresem stosowania szczególnej konwencji, której stronami są państwa członkowskie, to należy co do zasady stosować tę konwencję, o tyle stosowanie takiej konwencji nie może naruszać zasad leżących u podstaw współpracy sądowej w sprawach cywilnych i handlowych w ramach Unii, takich jak zasady swobodnego przepływu

orzeczeń w sprawach cywilnych i handlowych, przewidywalności sądów właściwych, a tym samym pewności prawa dla jednostek, prawidłowego administrowania wymiarem sprawiedliwości, maksymalnego ograniczenia ryzyka równoległych postępowań oraz wzajemnego zaufania do wymiaru sprawiedliwości w ramach Unii (zob. analogicznie wyrok z dnia 4 maja 2010 r., TNT Express Nederland, C-533/08, EU:C:2010:243, pkt 45, 49).

46 Tymczasem, co się tyczy w szczególności zasady wzajemnego zaufania, sąd państwa wezwanego w żadnym wypadku nie jest bardziej uprawniony niż sąd państwa pochodzenia, aby wypowiedzieć się w przedmiocie jurysdykcji tego ostatniego, w związku z czym rozporządzenie nr 1215/2012 nie zezwala, poza kilkoma ograniczonymi wyjątkami, na badanie jurysdykcji sądu państwa członkowskiego przez sąd innego państwa członkowskiego (zob. analogicznie wyrok z dnia 4 maja 2010 r., TNT Express Nederland, C-533/08, EU:C:2010:243, pkt 55 i przytoczone tam orzecznictwo).

47 W tych okolicznościach to w świetle rozporządzenia nr 1215/2012 należy ocenić, czy sąd państwa członkowskiego może odmówić uznania orzeczenia sądu innego państwa członkowskiego w przedmiocie powództwa wytoczonego na podstawie umowy przewozu międzynarodowego ze względu na to, że sąd ten stwierdził swoją jurysdykcję pomimo istnienia klauzuli jurysdykcyjnej na rzecz innych sądów.

48 Rozporządzenie nr 1215/2012 zawiera natomiast w art. 45 przepis szczególny dotyczący odmowy uznania orzeczenia sądowego. To właśnie do tego przepisu odnoszą się pytania drugie i trzecie, które należy zatem rozpatrzyć łącznie i w pierwszej kolejności.

W przedmiocie pytań drugiego i trzeciego

49 Poprzez pytania drugie i trzecie sąd odsyłający dąży w istocie do ustalenia, czy art. 45 ust. 1 lit. a) i art. 45 ust. 1 lit. e) ppkt (ii) rozporządzenia nr 1215/2012 należy interpretować w ten sposób, że zezwala on sądowi państwa członkowskiego na odmowę uznania orzeczenia sądu innego państwa członkowskiego ze względu na to, że ten ostatni sąd stwierdził swoją jurysdykcję do rozpoznania powództwa wytoczonego na podstawie umowy przewozu międzynarodowego, z naruszeniem zawartej w tej umowie klauzuli dotyczącej jurysdykcji w rozumieniu art. 25 tego rozporządzenia.

50 Tytułem wstępu należy przypomnieć, że wykładnia przepisu prawa Unii wymaga uwzględnienia nie tylko jego brzmienia, lecz także kontekstu, w jaki się on wpisuje, oraz zamierzeń i celów realizowanych przez akt, którego jest on częścią (wyrok z dnia 22 czerwca 2023 r., Pankki S, C-579/21, EU:C:2023:501, pkt 38 i przytoczone tam orzecznictwo).

51 Po pierwsze, z brzmienia art. 45 ust. 1 lit. a) rozporządzenia nr 1215/2012 wynika, że na wniosek każdej zainteresowanej strony odmawia się uznania orzeczenia, jeżeli uznanie to jest oczywiście sprzeczne z porządkiem publicznym wezwanego państwa członkowskiego.

52 Tymczasem art. 45 ust. 3 zdanie drugie rozporządzenia nr 1215/2012 uściśla w tym kontekście, że kryterium porządku publicznego, o którym mowa w art. 45 ust. 1 lit. a), nie może być stosowane do przepisów dotyczących jurysdykcji.

53 Z art. 45 ust. 1 lit. a) w związku z art. 45 ust. 3 zdanie drugie rozporządzenia nr 1215/2012 wynika zatem, że ów art. 45 ust. 1 lit. a) nie zezwala sądowi państwa członkowskiego na odmowę uznania orzeczenia sądu innego państwa członkowskiego ze względu na to, że ten ostatni sąd stwierdził swoją jurysdykcję pomimo istnienia klauzuli jurysdykcyjnej na rzecz sądów państwa członkowskiego innego niż państwo, w którym sąd ten ma siedzibę.

54 Co się tyczy, po drugie, art. 45 ust. 1 lit. e) ppkt (ii) rozporządzenia nr 1215/2012, przepis ten przewiduje, że na wniosek każdej zainteresowanej strony odmawia się uznania orzeczenia, jeżeli orzeczenie to narusza sekcję 6 rozdziału II tego rozporządzenia, dotyczącą jurysdykcji wyłącznej.

55 Owa sekcja 6 składa się wyłącznie z art. 24 rozporządzenia nr 1215/2012, wskazującego sądy, które mają wyłączną jurysdykcję do rozpatrywania sporów w wymienionych w nim sprawach, bez względu na miejsce zamieszkania stron.

56 To w tym kontekście sąd odsyłający zastanawia się, czy nie należy interpretować szerzej art. 45 ust. 1 lit. e) ppkt (ii) rozporządzenia nr 1215/2012, w ten sposób, że można odmówić uznania orzeczenia również wtedy, gdy orzeczenie to narusza przepisy sekcji 7 rozdziału II tego rozporządzenia, do której należy w szczególności jego art. 25, dotyczący prorogacji jurysdykcji na podstawie klauzuli jurysdykcyjnej.

57 W tym względzie jasne i jednoznaczne brzmienie art. 45 ust. 1 lit. e) ppkt (ii) rozporządzenia nr 1215/2012 pozwala samo w sobie stwierdzić, że taka szeroka wykładnia tego przepisu jest wykluczona, gdyż w przeciwnym razie doszłoby do jego wykładni contra legem.

58 Zgodnie z utrwalonym orzecznictwem Trybunału wykładnia przepisu prawa Unii nie może skutkować pozbawieniem wszelkiej skuteczności jasnego i precyzyjnego brzmienia tego przepisu. W związku z tym jeżeli znaczenie przepisu prawa Unii wynika jednoznacznie z samego jego brzmienia, Trybunał nie może odejść od tej wykładni (wyrok z dnia 23 listopada 2023 r., Ministarstvo financija, C-682/22, EU:C:2023:920, pkt 31 i przytoczone tam orzecznictwo).

59 W każdym razie wykładnia literalna art. 45 ust. 1 lit. a) i art. 45 ust. 1 lit. e) ppkt (ii) rozporządzenia nr 1215/2012 dokonywana w ten sposób, że przepisy te nie pozwalają sądowi państwa członkowskiego na odmowę uznania orzeczenia sądu innego państwa członkowskiego ze względu na to, że sąd ten stwierdził swoją jurysdykcję z naruszeniem umowy jurysdykcyjnej, znajduje potwierdzenie w kontekście, w jaki wpisują się wspomniane przepisy, oraz w celach realizowanych przez to rozporządzenie.

60 Należy bowiem zauważyć, że zgodnie z zasadą wzajemnego uznawania orzeczeń sądowych i pozasądowych w sprawach cywilnych, o której mowa w motywie 3 rozporządzenia nr 1215/2012, art. 36 ust. 1 tego rozporządzenia przewiduje, że orzeczenia wydane w jednym państwie członkowskim są uznawane w innych państwach członkowskich bez potrzeby przeprowadzania specjalnego postępowania. Rozporządzenie to ma na celu, jak wynika z jego motywu 4, zapewnienie szybkiego i nieskomplikowanego uznawania i wykonywania orzeczeń wydanych w jednym z państw członkowskich.

61 Natomiast, jak podkreślono w motywie 30 rozporządzenia nr 1215/2012, uznania orzeczenia należy odmówić jedynie w przypadku wystąpienia jednej lub kilku podstaw odmowy uznania orzeczenia przewidzianych w tym rozporządzeniu. W tym kontekście art. 45 ust. 1

wspomnianego rozporządzenia wymienia w sposób wyczerpujący podstawy, na których można odmówić uznania orzeczenia (zob. podobnie wyrok z dnia 7 kwietnia 2022 r., H Limited, C-568/20, EU:C:2022:264, pkt 31).

62 W związku z tym, po pierwsze, co się tyczy odstępstwa dotyczącego porządku publicznego, o którym mowa w art. 45 ust. 1 lit. a) rozporządzenia nr 1215/2012, należy go interpretować w sposób ścisły, ponieważ stanowi on przeszkodę w realizacji jednego z podstawowych celów tego rozporządzenia, w związku z czym powołanie się na podstawę nieuznania orzeczenia opartą na naruszeniu porządku publicznego wezwanego państwa członkowskiego powinno być skuteczne jedynie w wyjątkowych przypadkach (zob. analogicznie wyrok z dnia 7 września 2023 r., Charles Taylor Adjusting, C-590/21, EU:C:2023:633, pkt 32 i przytoczone tam orzecznictwo).

63 O ile państwa członkowskie mają co do zasady swobodę określania – z uwzględnieniem zastrzeżenia sformułowanego w art. 45 ust. 1 lit. a) rozporządzenia nr 1215/2012 – wymogów porządku publicznego zgodnie z własnymi koncepcjami krajowymi, o tyle wyznaczenie granic tego pojęcia następuje w drodze wykładni tego rozporządzenia (zob. analogicznie wyrok z dnia 7 września 2023 r., Charles Taylor Adjusting, C-590/21, EU:C:2023:633, pkt 33 i przytoczone tam orzecznictwo).

64 W rezultacie, o ile do Trybunału nie należy ustalanie, jakie elementy obejmuje porządek publiczny państwa członkowskiego, o tyle należy do niego jednak kontrolowanie, w jakich granicach sąd państwa członkowskiego może odwoływać się do tego pojęcia, gdy odmawia uznania orzeczenia wydanego przez sąd innego państwa członkowskiego (wyrok z dnia 7 września 2023 r., Charles Taylor Adjusting, C-590/21, EU:C:2023:633, pkt 34 i przytoczone tam orzecznictwo).

65 W tym względzie zgodnie z utrwalonym orzecznictwem sąd wezwanego państwa członkowskiego nie może odmówić uznania lub wykonania tego orzeczenia jedynie z powodu istnienia różnicy między normą prawną zastosowaną przez sąd państwa członkowskiego pochodzenia a normą, jaką zastosowałby sąd wezwanego państwa członkowskiego, gdyby to on orzekał w sprawie. Wezwanemu sądowi nie wolno także kontrolować prawidłowości oceny prawnej ani oceny stanu faktycznego dokonanej przez sąd państwa członkowskiego pochodzenia (wyrok z dnia 25 maja 2016 r., Meroni, C-559/14, EU:C:2016:349, pkt 41 i przytoczone tam orzecznictwo).

66 W rezultacie powoływanie się na odstępstwo dotyczące porządku publicznego zawarte w art. 45 ust. 1 lit. a) rozporządzenia nr 1215/2012 jest dopuszczalne jedynie w przypadku, gdy uznanie lub wykonanie orzeczenia wydanego w innym państwie członkowskim naruszałoby w sposób niedopuszczalny porządek prawny państwa wezwanego, ponieważ naruszałoby jedną z zasad podstawowych. W celu poszanowania zakazu kontroli merytorycznej orzeczenia wydanego w państwie członkowskim pochodzenia naruszenie powinno stanowić oczywiste naruszenie normy prawnej uważanej za zasadniczą dla porządku prawnego wezwanego państwa członkowskiego lub prawa uznanego za podstawowe w tym porządku prawnym (zob. analogicznie wyrok z dnia 7 września 2023 r., Charles Taylor Adjusting, C-590/21, EU:C:2023:633, pkt 35 i przytoczone tam orzecznictwo).

67 Po drugie, jeżeli chodzi o przepisy jurysdykcyjne przewidziane w rozporządzeniu nr 1215/2012, art. 45 pozwala odmówić uznania orzeczenia z powodu naruszenia tych przepisów jedynie w wypadkach, o których mowa w ust. 1 lit. e) tego artykułu.

68 I tak, oprócz przewidzianej w art. 45 ust. 1 lit. e) ppkt (ii) rozporządzenia nr 1215/2012 możliwości odmowy uznania orzeczenia, jeżeli orzeczenie to narusza sekcję 6 rozdziału II tego rozporządzenia, uznania orzeczenia można odmówić, zgodnie z art. 45 ust. 1 lit. e) ppkt (i) tego rozporządzenia, wyłącznie w wypadku naruszenia przepisów sekcji 3, 4 lub 5 rozdziału II tego rozporządzenia, jeżeli pozwanym był ubezpieczający, ubezpieczony, uposażony z tytułu umowy ubezpieczenia, poszkodowany, konsument lub pracownik. Znajduje to potwierdzenie w art. 45 ust. 3 rozporządzenia nr 1215/2012, który uściśla, że bez uszczerbku dla art. 45 ust. 1 lit. e) tego rozporządzenia jurysdykcja sądu pochodzenia nie może być badana w ramach badania ewentualnej odmowy uznania orzeczenia wydanego przez ten sąd.

69 W niniejszej sprawie sąd odsyłający zauważa, po pierwsze, że rozporządzenie nr 1215/2012 ma na celu, jak wynika z jego motywu 22, wzmocnienie skuteczności umów dotyczących właściwości sądu. Wydawałoby się zatem paradoksalne, że naruszenie zasady zawisłości sporu w przypadku, gdy taka umowa została zawarta, pozostaje bez wpływu na uznanie wydanego orzeczenia.

70 Po drugie, sąd odsyłający wskazuje, że naruszenie klauzuli jurysdykcyjnej może skutkować zastosowaniem prawa innego niż to, które byłoby stosowane, gdyby umowa ta była przestrzegana. Tak więc w przypadku gdy sąd niewskazany w klauzuli jurysdykcyjnej stwierdza swoją jurysdykcję, pozwany jest zupełnie nieprzygotowany na sytuację, której nie oczekiwał zarówno jeśli chodzi o sąd, przed który wytoczono powództwo, jak i, w stosownym wypadku, jeśli chodzi o prawo właściwe dla istoty sporu.

71 Dokładniej rzecz ujmując, w niniejszej sprawie okoliczność, że rechtbank Zeeland-West-Brabant (sąd dla Zelandii i Zachodniej Brabancji) stwierdził swoją jurysdykcję do orzekania w przedmiocie powództwa wniesionego do niego w dniu 3 lutego 2017 r., skutkowała tym, że powództwo to zostało rozstrzygnięte zgodnie z prawem niderlandzkim. W rezultacie wynik postępowania był dla Gjensidige jako pozwanego mniej korzystny, niż gdyby powództwo zostało rozstrzygnięte zgodnie z prawem litewskim, to znaczy zgodnie z prawem państwa, którego sądy zostały wyznaczone jako mające jurysdykcję w klauzuli jurysdykcyjnej zawartej w rozpatrywanej umowie przewozu międzynarodowego.

72 W tym względzie należy jednak przypomnieć, że – jak wskazano w pkt 60 i 61 niniejszego wyroku – w systemie ustanowionym przez rozporządzenie nr 1215/2012 wzajemne uznawanie stanowi zasadę, podczas gdy art. 45 ust. 1 tego rozporządzenia wymienia w sposób wyczerpujący podstawy odmowy uznania orzeczenia.

73 Tymczasem należy stwierdzić, że prawodawca Unii postanowił nie wymieniać naruszenia przepisów sekcji 7 rozdziału II rozporządzenia nr 1215/2012, o umowie dotyczącej jurysdykcji, wśród podstaw odmowy uznania orzeczenia. Tym samym ochrona umów jurysdykcyjnych, o której mowa w tym rozporządzeniu, nie skutkuje tym, że ich naruszenie stanowi jako takie podstawę odmowy uznania.

74 Ponadto, jak zauważył w istocie rzecznik generalny w pkt 117 opinii, w odniesieniu do konkretnych konsekwencji uznania orzeczenia rechtbank Zeeland-West-Brabant (sądu dla Zelandii i Zachodniej Brabancji) z dnia 25 września 2019 r. nic w aktach sprawy, którymi dysponuje Trybunał, nie pozwala stwierdzić, że uznanie to naruszałoby w sposób niedopuszczalny litewski porządek prawny, ponieważ naruszałoby jedną z zasad podstawowych, jak tego wymaga orzecznictwo przypomniane w pkt 66 niniejszego wyroku.

75 W szczególności sam fakt, że powództwo nie jest rozpoznawane przez sąd wskazany w klauzuli jurysdykcyjnej i że w konsekwencji w przedmiocie tego powództwa nie rozstrzyga się zgodnie z prawem państwa członkowskiego, któremu podlega ten sąd, nie może zostać uznany za naruszenie prawa do rzetelnego procesu o takiej wadze, że uznanie orzeczenia w przedmiocie wspomnianego powództwa byłoby oczywiście sprzeczne z porządkiem publicznym wezwanego państwa członkowskiego.

76 Biorąc powyższe pod uwagę, odpowiedź na pytania drugie i trzecie jest następująca: art. 45 ust. 1 lit. a) i art. 45 ust. 1 lit. e) ppkt (ii) rozporządzenia nr 1215/2012 należy interpretować w ten sposób, że nie zezwala on sądowi państwa członkowskiego na odmowę uznania orzeczenia sądu innego państwa członkowskiego ze względu na to, że ten ostatni sąd stwierdził swoją jurysdykcję do rozpoznania powództwa wytoczonego na podstawie umowy przewozu międzynarodowego z naruszeniem zawartej w tej umowie klauzuli dotyczącej jurysdykcji w rozumieniu art. 25 tego rozporządzenia.

W przedmiocie pytania pierwszego

77 W świetle odpowiedzi udzielonej na pytania drugie i trzecie nie ma potrzeby udzielania odpowiedzi na pytanie pierwsze.

W przedmiocie kosztów

78 Dla stron w postępowaniu głównym niniejsze postępowanie ma charakter incydentalny, dotyczy bowiem kwestii podniesionej przed sądem odsyłającym, do niego zatem należy rozstrzygnięcie o kosztach. Koszty poniesione w związku z przedstawieniem uwag Trybunałowi, inne niż koszty stron w postępowaniu głównym, nie podlegają zwrotowi.

Z powyższych względów Trybunał (pierwsza izba) orzeka, co następuje:

Artykuł 45 ust. 1 lit. a) i art. 45 ust. 1 lit. e) ppkt (ii) rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1215/2012 z dnia 12 grudnia 2012 r. w sprawie jurysdykcji i uznawania orzeczeń sądowych oraz ich wykonywania w sprawach cywilnych i handlowych

należy interpretować w ten sposób, że:

nie zezwala on sądowi państwa członkowskiego na odmowę uznania orzeczenia sądu innego państwa członkowskiego ze względu na to, że ten ostatni sąd stwierdził swoją jurysdykcję do rozpoznania powództwa wytoczonego na podstawie umowy przewozu międzynarodowego z naruszeniem zawartej w tej umowie klauzuli dotyczącej jurysdykcji w rozumieniu art. 25 tego rozporządzenia.

Podpisy